

kar splazil v šator in ga ni bilo več videti. Druga dne smo opazili, da so izginili vsi Eskimi, pustivši šator in vse drugo nedotaknjeno; ne morem si misliti drugega, kakor da jih je prepodil strah pred streljanjem.

Ko se je mudil Clavering na izletu, je postalo morje okoli otoka Sabine popolnoma prosto ledu na vse strani, če so stopili na višine, tudi na severu niso videli ledu, dokler je segal pogled. 13. septembra so zapustili Grenlandijo, bili čez deset dni že ob bregovih norveških, študirali tam in 19. decembra zopet pozdravili prijatelje v Londonu.

Umevno je, da so odkritja Angležev nanovo vzbudila zanimanje Dancev, a jim povzročila tudi dosti skrbi, ker so smatrali Grenlandijo za svojo posest; le slučaj je hotel, da ni proglasil Scoresby vzhodne obale za angleško last. Začeli so misliti na Danskem na nova podjetja in sklenili so odposlati ekspedicijo na čolnih, ki naj bi dosegla, če le možno, $69^{\circ}13'N$, torej najjužnejšo točko Scoresbya. Za vodnika so izvolili častnika W. A. Graaha, ki je bil že prej v Grenlandiji, spremljal ga je naravoslovec dr. Vahl, kot tolmač pa predstojnik kolonije Fredrikshaab, Mathiesen; pridružil se jim je še mineralog dr. Pingel. Leta 1828. so se odpravili iz Kodanja in porabili čas od srede leta do druge polovice marca 1829 za pripravo na pot. Dva družinska ali ženska čolna so vzeli s seboj — umiak je ime te vrste čolnov, kakor že vemo — $11.5\ m$ sta bila dolga, $2.1\ m$ široka in $0.76\ m$ globoka. Štirje Danci in petnajst domačinov se je podalo 21. marca na morje, med Eskimi pet mož in deset žensk, ki so veslale; eden Eskimov je bil doma na vzhodni obali, Ernenek je bilo njegovo ime. Prvega aprila so zavili okoli južne grenlandske točke, a šele koncem meseca so se mogli odpraviti proti severu, toliko je bilo ledu.

Začetkoma so se pomikali le počasi, Graah ni poznal čolnov in tudi ne posadke svoje, Eskimi so ga zapuščali drug za drugim, ostala sta mu nazadnje samo dva moža in šest žensk. Ekspedicija v čolnu! Čisto sami, ločeni od sveta, devet ljudi — drugi Danci namreč niso šli z njim ob vzhodni obali — neprestano bobnenje ledenih gora, padajočih s $300\ m$ visokega brega ali pa loamečih se od fjordskih ledenikov, na desno pa pla-

vajoči led! Graah poroča, da so se ločile ledene gore včasih po stokrat na dan od notranjega ledu in se zvalile v morje, z gromom in rjoventjem, ki si ga ne moremo predstavljati. V prvih dveh mesecih se niso premaknili niti za dve stopnji — od 60 do $61^{\circ}47'$ — torej komaj kake tri kilometre na dan. Med tem časom so bili pa nekateri Eskimi, kakor smo videli, zapustili ekspedicijo, dva čolna sta bila sedaj odveč, preselili so se v močnejšega in hitro je šlo naprej. V treh tednih in pol so preveslali sedaj $515\ km$, skoro $21\ km$ na dan! Najsevernejša točka, do katere je došel Graah, je $65^{\circ}15'36''$, manjkale so torej štiri stopnje do zaželjenega cilja. Prezimiti je bilo treba; ker je bil pa čoln že slab in je manjkalo živeža ter je hotel Graah odkrito obalo natančno preiskati, so se podali nazaj proti jugu do naselbine Nukarbik ob $63^{\circ}20'$. Otok ob 65° , najsevernejšo

UMIAK IN KAJAK ESKIMOV.

točko, so imenovali „Otok obrata“. V Nukarbiku so ostali od 1. oktobra 1829 do 5. aprila 1830, vreme je bilo zelo ugodno, 29. oktobra je še deževalo, šele koncem februarja je nastopil mraz, a najnižja temperatura je bila samo 21° pod ničlo. Graah je bil pa bolan skoro celo zimo, živeža jim je primanjkovalo, in začel se je bati, da se bodo poslužili Eskimi posebnega sredstva proti lakoti in za izpremembo zatekli se k človeškemu mesu. Ni prišlo do tega; slika nam pa Graah Eskime ob vzhodni obali grenlandski kot pleme, ki je v vsakem oziru boljše in višje nego ono na zahodu, veliki so in močni, ženske prijetnega obraza, dobrovoljni so, pošteni in čednostni kot noben narod na svetu. Drugo leto zaradi viharjev niso mogli več nazaj na sever, šli so proti jugu, mučila jih je grozna lakota, moči so jim pešale. 15. oktobra šele so dospeli v Fredrikov Dol ob južnozahodni obali; prvo zdravniško pomoč je do-